

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Gazdaságfejlesztés a Győri Ipari Körzetben
Szakkollégiumi Kautz Konferencia, Széchenyi István Egyetem
2018. október 16.

Városok, mint tudáskoncentrációk

Dr. Hajdu-Smahó Melinda PhD
Egyetemi adjunktus
Széchenyi István Egyetem
Regionális tudományi és közpolitikai Tanszék
smahom@sze.hu

GINOP-2.3.4-15-2016-00003 „Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ a Széchenyi István Egyetemen”

FIEK
FELSŐOKTATÁSI ÉS IPARI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÖZPONT

1

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A társadalmi-gazdasági folyamatok térbelisége

Párizs, La Défense

Győr

Bükkszék

2

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

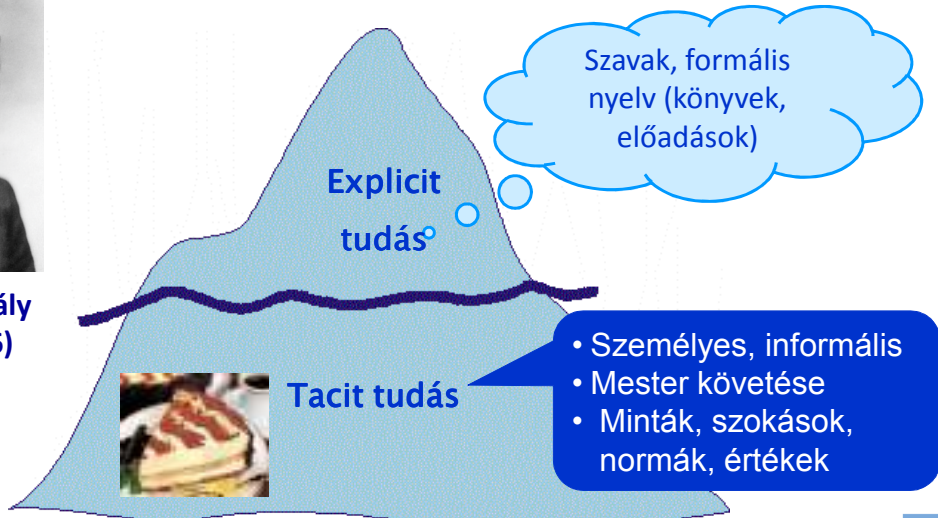
Tartalom

- A tudás típusai és jellemzői
- A tudás spilloverek titkos világa
- Térbeli tudáskoncentrációk „belülről”
- A Győri Járműipari Körzet tudásalapú folyamatai

3

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A tudás típusai

Polányi Mihály (1891-1976)

Explicit tudás

Szavak, formális nyelv (könyvek, előadások)

Tacit tudás

- Személyes, informális
- Mester követése
- Minták, szokások, normák, értékek

4

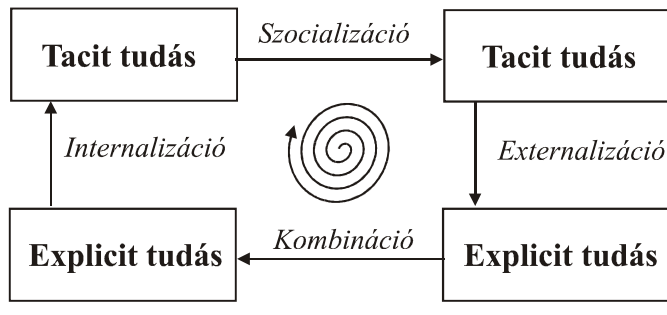
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A tudás keletkezése

Kutatás-fejlesztés (Mode 1)

Interaktív tudásteremtés Mode 2

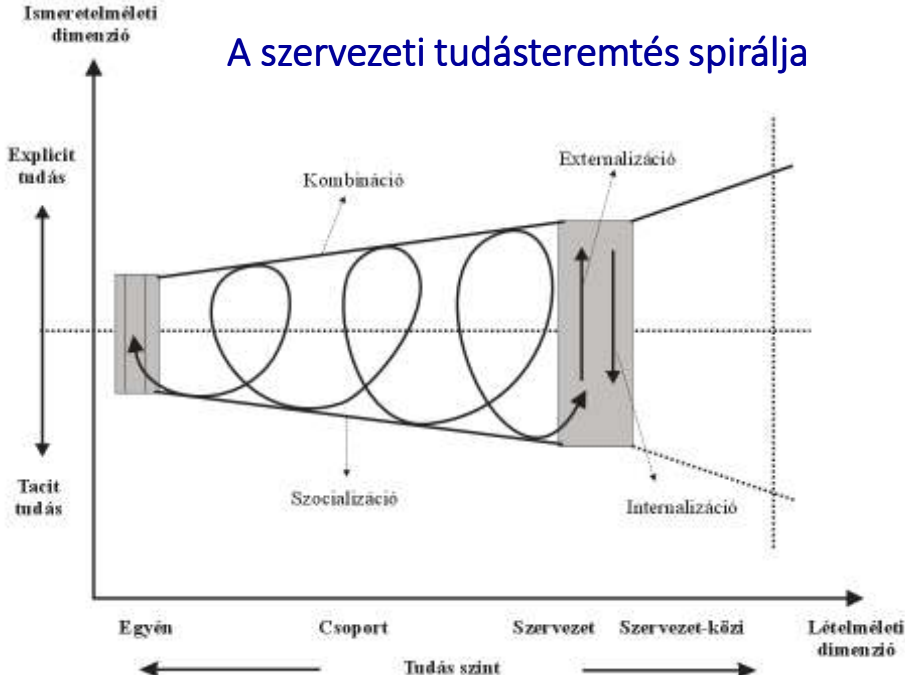

Forrás: Nonaka-Takeuchi 1995; Mészáros 2001

5

SZÉCHENYI EGYETEM

A szervezeti tudásteremtés spirálja

The diagram illustrates the 'Spiral of Organizational Knowledge Creation'. The vertical axis represents the 'Ismeretelméleti dimenzió' (epistemological dimension), ranging from 'Tacit tudás' (tacit knowledge) at the bottom to 'Explicit tudás' (explicit knowledge) at the top. The horizontal axis represents the 'Tudás szint' (knowledge level), ranging from 'Egén' (individual) on the left to 'Lételeméleti dimenzió' (organizational level) on the right. The spiral starts at the individual level with tacit knowledge and moves through 'Szocializáció' (socialization) to the group level, then 'Kombináció' (combination) to the organizational level, and finally 'Externalizáció' (externalization) to the inter-organizational level. At each stage, there is a vertical double-headed arrow indicating the relationship between tacit and explicit knowledge, with 'Internalizáció' (internalization) pointing upwards and 'Externalizáció' pointing downwards.

6

SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

A tudás keletkezése

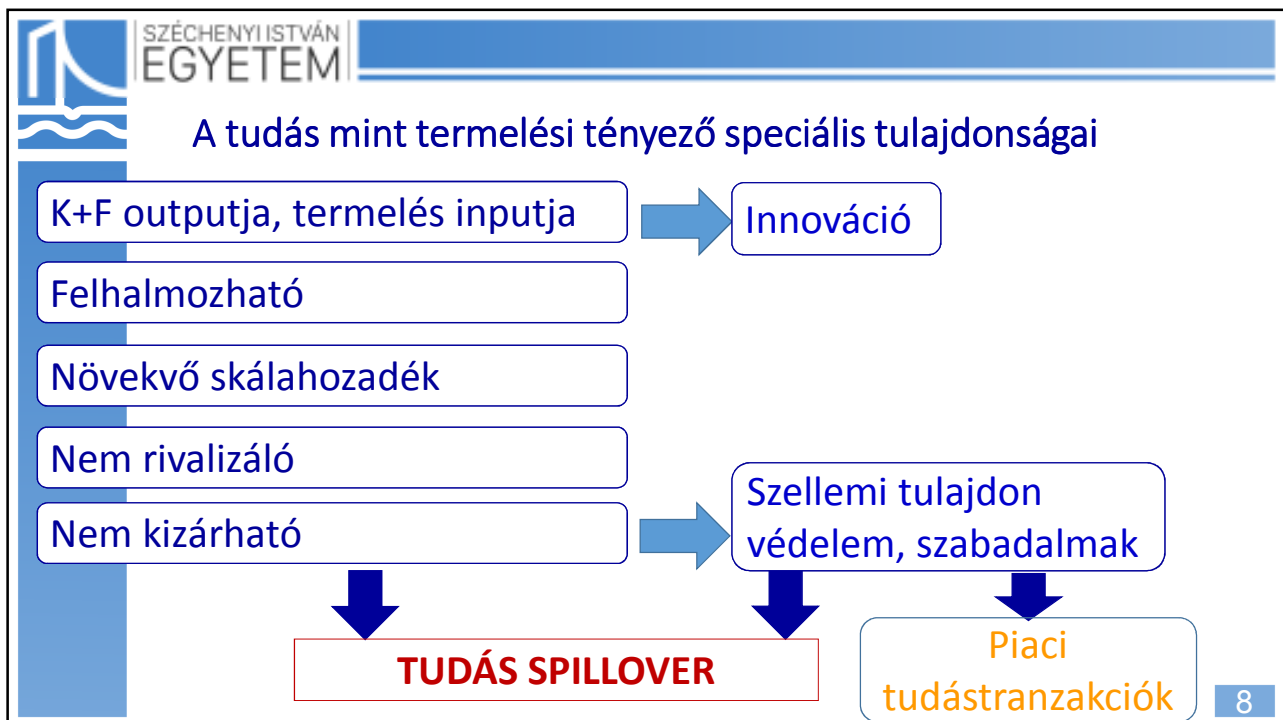

**Douglass C. North
(1920-2015)**

Közös/megosztott mentális modellek
(normák, értékek)

7

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Vállalatok térbeli koncentrációja

Szilícium Völgy, Kalifornia – San Fransisco – San José

Copyright © 2003 Microsoft Corp. and/or its suppliers. All rights reserved.

9

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Vállalatok térbeli koncentrációja

Alfred Marshall (1842-1924)

- Gazdasági tevékenységek földrajzi koncentrációja
- Ipari légkör, iparági atmoszféra, Knowledge „in the air”
- Iparági körzetek

Alfred Weber (1868-1958)

- Agglomeráció
- Agglomerációs hozadék

10

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Agglomerációs előnyök és a térbeli koncentráció típusai

August Lösch
1906-1945

Agglomerációs előnyök

```

    graph TD
      A[Agglomerációs előnyök] --> B[Lokalizációs előnyök]
      A --> C[Urbanizációs előnyök]
      B --> D[Statikus]
      B --> E[Dinamikus]
      C --> F[Dinamikus]
      C --> G[Statikus]
      E --- H[MAR]
      F --- I[JACOBS]
      H --- J[REGIONÁLIS KLASZTER]
      I --- J
  
```

VÁROS

MAR JACOBS

REGIONÁLIS KLASZTER

Forrás: saját szerkesztés.

11

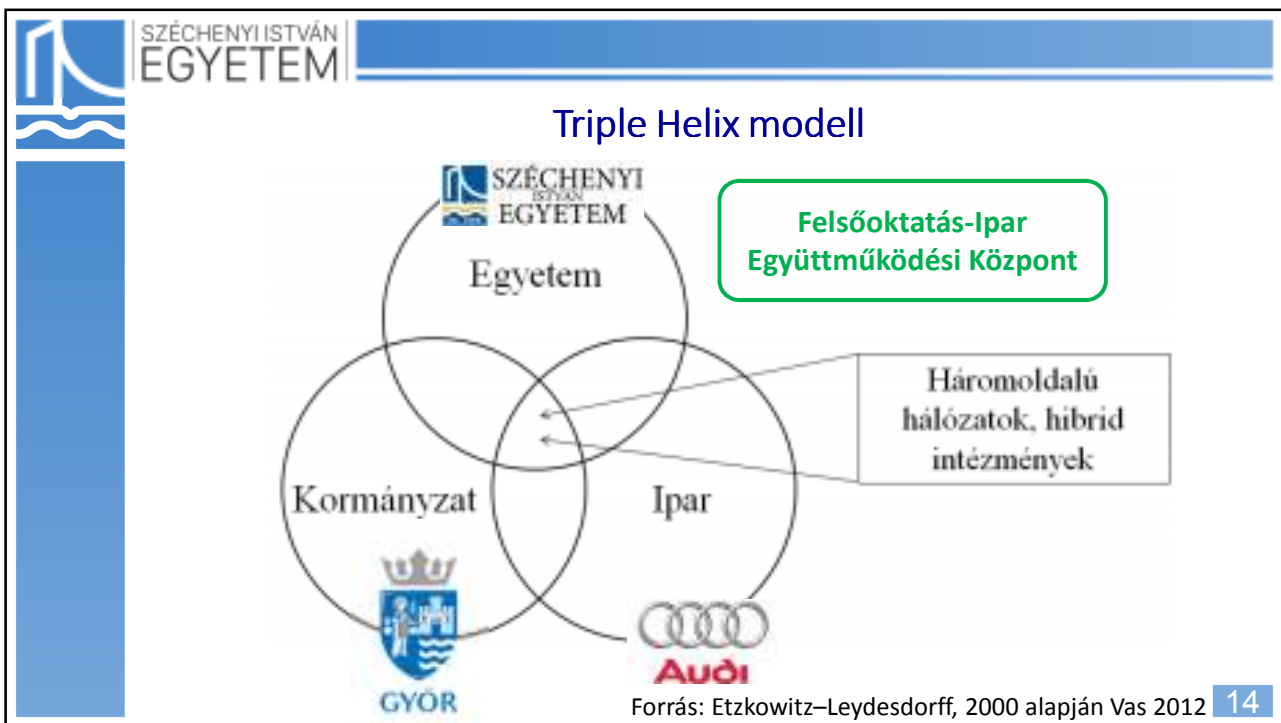
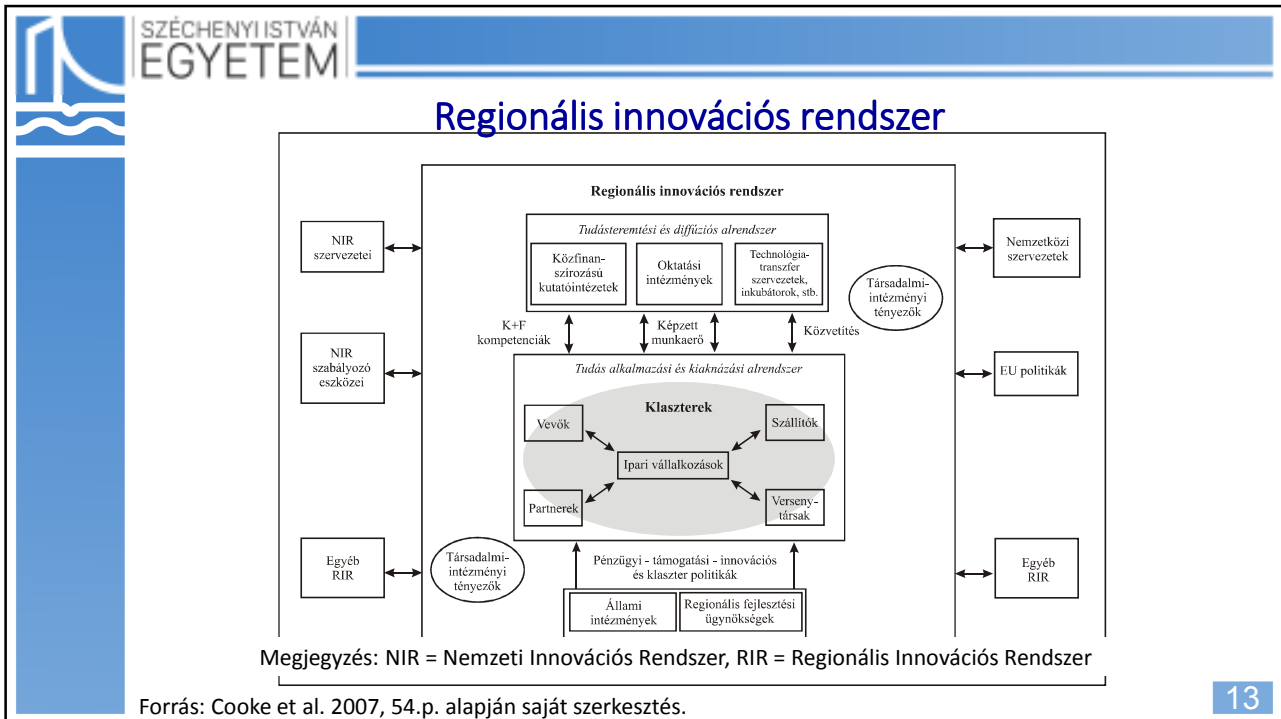
SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

Richard Florida, 3T modell

```

    graph LR
      T[Tolerancia] <--> U[Egyetem]
      U <--> F[Fogyasztói szolgáltatások]
      T --> Te[Tehetség (humán tőke, kreatív osztály)]
      U --> Te
      F --> Te
      Te --> Te2[Technológia]
      Te --> R[REGIONÁLIS FEJLŐDÉS (bérek, jövedelmek)]
      Te2 --> R
  
```

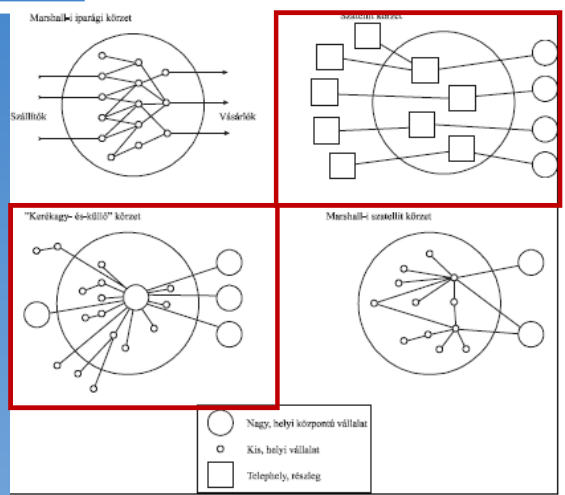
12

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A Győri Járműipari Régió

Forrás: Lengyel, 2002

A világ legnagyobb motorgyára

Nagy multinacionális beszállító vállalatok

OEM-ek tudás stratégiája

Hazai kkv-k tudásalapú folyamatai?

15

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

A járműipari értéklánc szerkezete

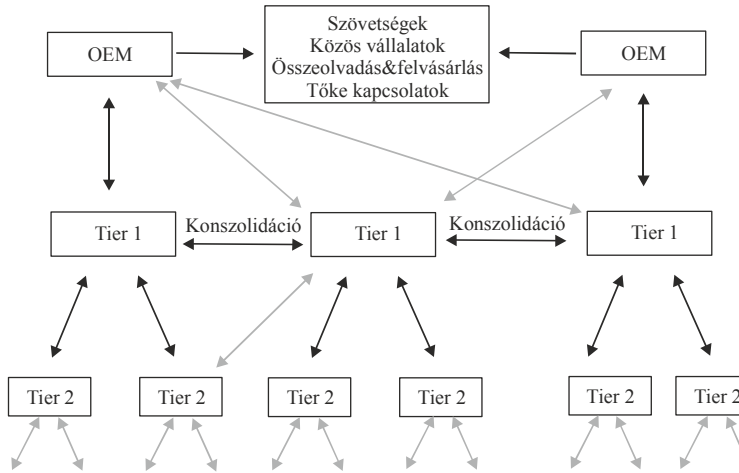
OEM-ek
Motorok
Felépítése (tervezés, design)
Összeszerelés
Értékesítés

Hozzáadott érték arányának eltolódása, költségcsökkentés

Tier 1 beszállítók
Autóipari rendszerek (pl. belső rész, vezérlés)

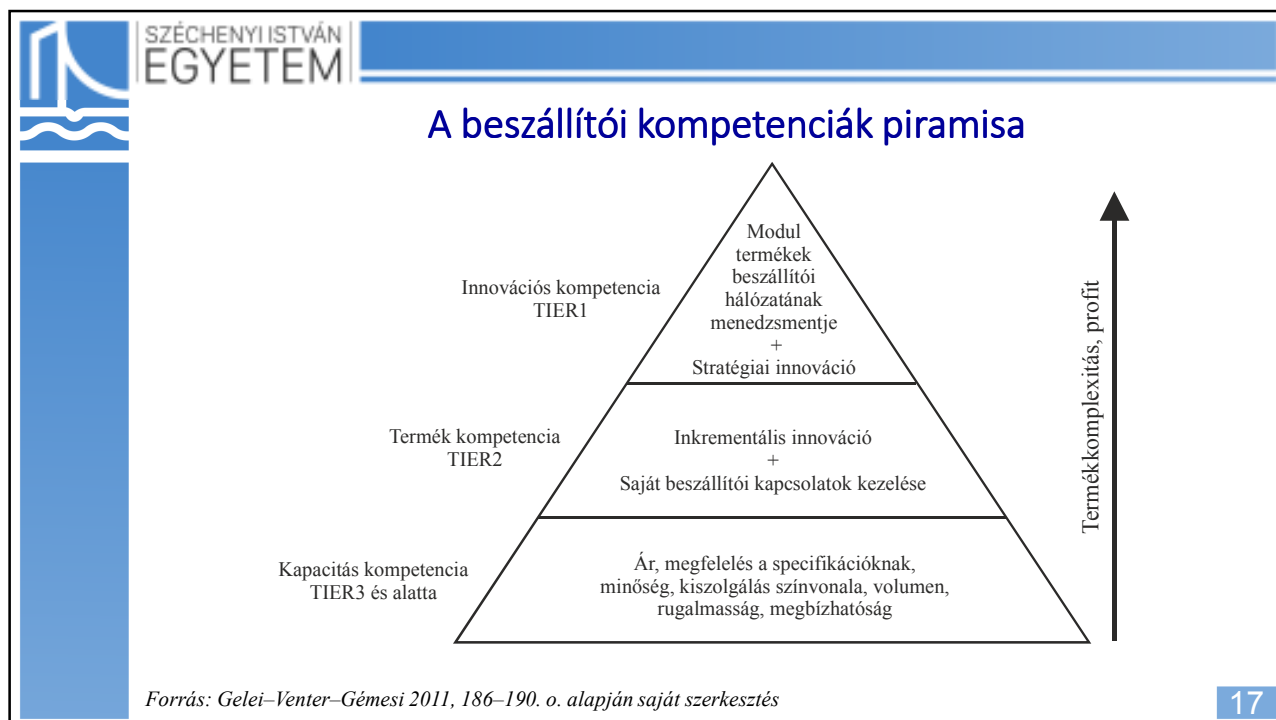
Hozzáadott érték arányának eltolódása, költségcsökkentés

Tier 2, 3, ... beszállítók
egyedi alkatrészek és modulok

Forrás: The Automotive Sector in CEE..., 2007, 9.

16

SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

Kérdőíves felmérés – a vállalati minta jellemzői

- **240 db győri és győr környéki (Győr vonzáskörzete) feldolgozóipari vállalat**
- **Foglalkoztatottak létszáma 1-250 fő (kis- és középvállalatok)**
- **A megkérdezett vállalatok 86,7%-a hazai tulajdonban van**
- **a területi reprezentativitás nem érvényesül (a megkérdezett cégek közel fele győri)**

A kérdőíves felmérés a **TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0010 A Győri Járműipari Körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze** című projekt keretében készült.

A kérdőívek kiértékelését és az eredmények disszeminációját a **GINOP-2.3.4-15-2016-00003 „Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ a Széchenyi István Egyetemen”** c. projekt támogatta.

FiEK
FELMŰVELTISÉG ÉS INNOVÁCIÓ
Egyetemi Technológiai Központ

18

Tudásáramlás típusa	Van tudásáramlás			Nincs tudásáramlás
	csak iparágon belüli	csak iparágak közötti	Mindkettő	
Piaci tudástranzakció (N=208)	30 (14,4%)	6 (2,9%)	10 (4,8%)	162 (77,9%)
Informális, ingyenes tudásáramlás (N=212)	41 (19,3%)	7 (3,3%)	12 (5,7%)	152 (71,7)

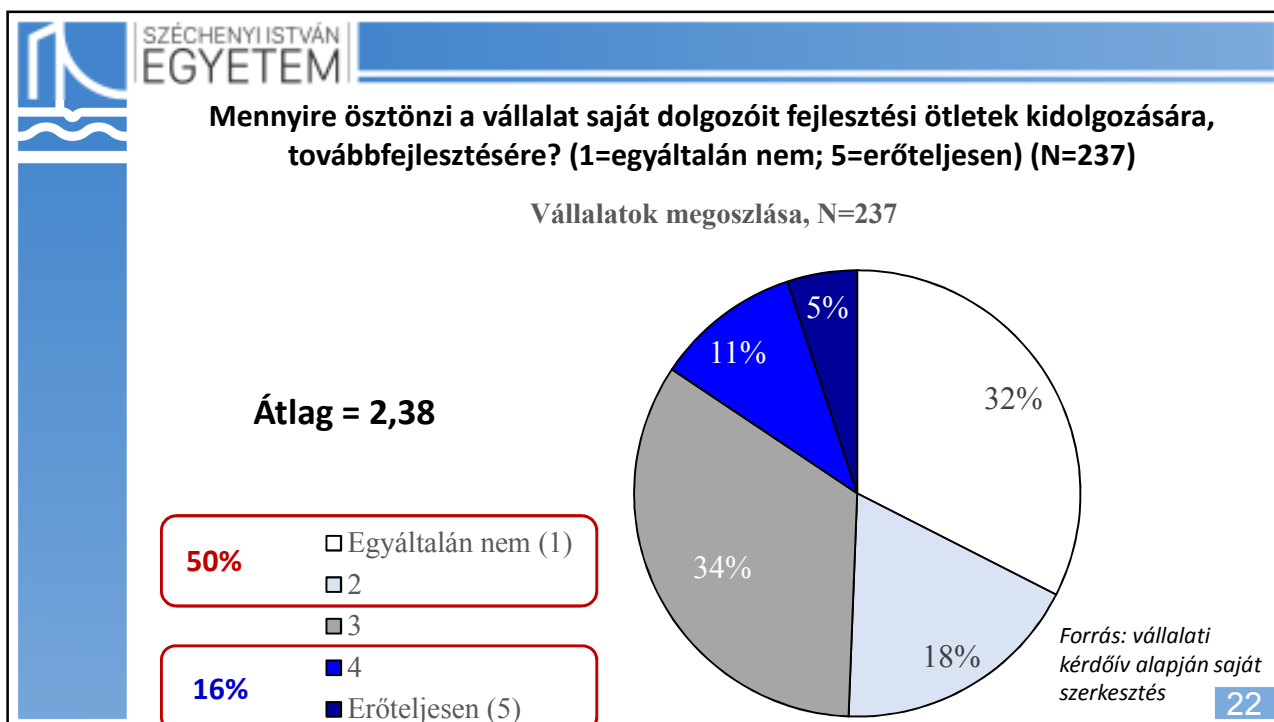
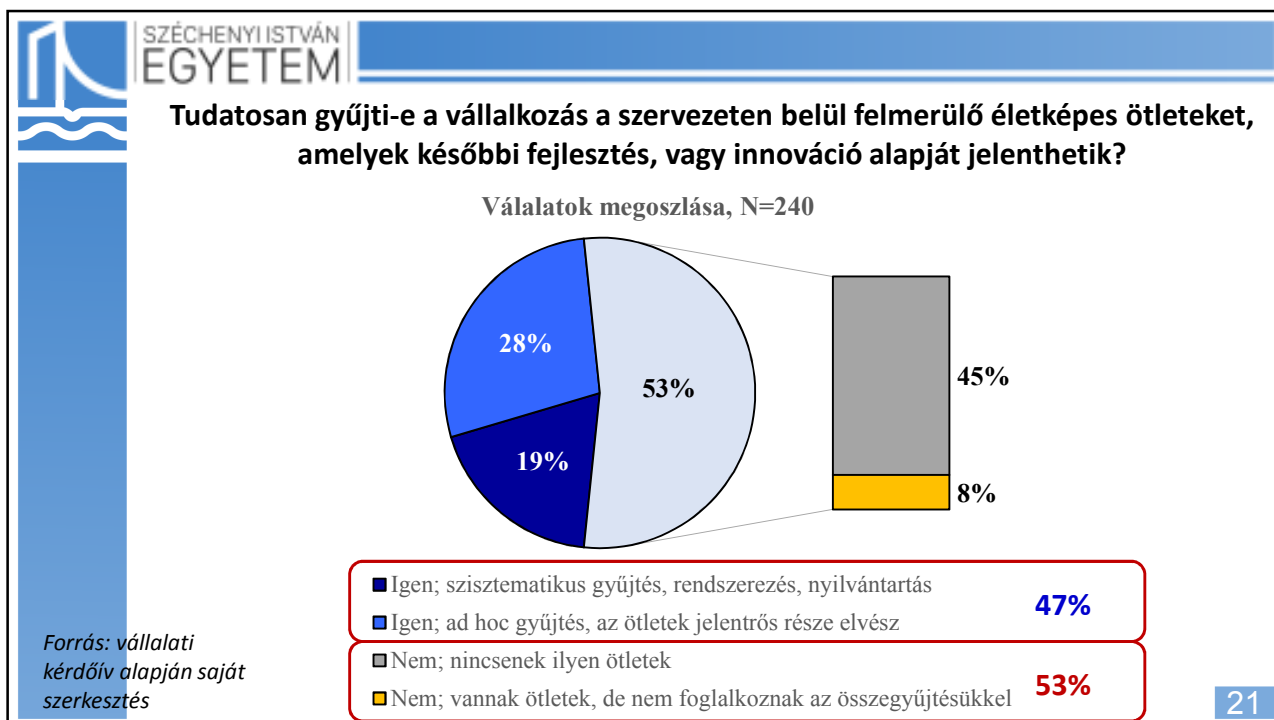
Forrás: vállalati kérdőív alapján saját szerkesztés

19

	Igen	Nem	Összesen
1. munkaerő átcsábítására	38	186	224
2. versenytársakkal való együttműködésre	77	148	225
3. felsőoktatási intézménnyel/ kutatóintézettel való együttműködésre	48	176	224
4. klaszterszervezetbe való belépésre	23	200	223
5. beszállítókkal való együttműködésre	113	114	227
6. megrendelőkkel való együttműködésre	115	113	228

Forrás: vállalati kérdőív alapján saját szerkesztés

20

 SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

**Szabadalmi bejelentés benyújtása a vállalat alapítása óta
(N=237)**

Megnevezés	Vállalatok száma(db)
Igen	7
Nem	230

Forrás: vállalati kérdőív alapján saját szerkesztés

23

 SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

Összefoglalás, tapasztalatok

Innovációs problémák megoldásához tacit tudás szükséges

A Győri Járműipari Körzet egy szatellit ipari körzet

- Külföldi OEM
- Vertikális tudásáramlások (vevő, szállító)
- Kevés magyar beszállító
- Magányos hazai vállalkozások, gyenge horizontális kapcsolatok
- Átalakulás kerékagy-küllő körzetté

Hazai kis- és középvállalkozások szemléletváltása (kreativitás, innováció, tudásalapú tevékenységek), innováció orientált fejlődése szükséges!

24

SZÉCHENYI ISTVÁN
EGYETEM

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Hajdu-Smahó Melinda PhD
Egyetemi adjunktus
Széchenyi István Egyetem
Regionális-tudományi és Közpolitikai Tanszék
smahom@sze.hu

A kérdőíves felmérés a **TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0010 A Győri Járműipari Körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze** című projekt keretében készült.

FIEK
FELSŐOKTATÁSI ÉS IPARI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÖZPONT

A kérdőívek kiértékelését és az eredmények disszeminációját a **GINOP-2.3.4-15-2016-00003 „Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ a Széchenyi István Egyetemen”** c. projekt támogatta.

25